

Nowy

Kurier Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

Piątek, dnia 16 marca 1917 r.

TEATR POLSKI, Czerwieńska Nr. 63.

Gościnne występy **LUDWIKA SOLSKIEGO**

byłego dyrektora teatrów rządowych w Warszawie i Krakowie.

W sobotę, 17 i w niedzielę, 18 marca, o godzinie 7 i pół wiecz

MANDARYN WU sztuka angielsko chińska w 3 aktach
Verona i Harolda Owen'a.W niedzielę, 18 marca, o godzinie 3 po południu **10 z Pawiaka** komedia w 4 aktach
P.P.S. J.O. Sulnickiego.Sobota, d. 17 marca r.b. o godzinie 4 po południu **WESELE** drama w 3 aktach
St. Wyspiańskiego.

W sobotę w niedzielę i święta dwa razy

Rewolucja w Rosji.

Jak już czytelnikom wiadomo z depeesz, podanych przez nas wczoraj, rewolucja w Petersburgu zwyciężyła. Stary rząd został aresztowany. Duma ujęła władzę w swoje ręce. Car Mikołaj, jak o tem donosi telegram specjalny, otrzymany w ostatniej chwili, zrzekł się tronu.

Podana przez nas wczoraj depeesza urzędowej Petersburskiej Agencji Telegraficznej, pozostającej tymczasowo pod zarządkiem pociągu do Dumi Kiereńskiego, datowana była 15 b. m. Później podaliśmy wiadomości o samym przebiegu wydarzeń.

Abdykacja CARA MIKOŁAJA

LONDYN 15 marca 1917 (Tel. specjalny WAT.) Biuro Reutersa donosi: Bonar Law zakomunikował w imię gmin, że **Car Rosyjski zrzekł się tronu.** Wielki książę **Michał Aleksanarowicz** ogłoszony został regentem.

Odezwa rządu tymczasowego.

PETERSBURG, 14 marca. — Doniesienie Petersburskiej Agencji Telegraficznej: Ludność Petersburga, powiadomiona o zupełnej dezorganizacji w środkach transportowych i apro wizacji, wrzała oddawna i burzyła się глуcho przeciwko rządowi, czyniąc go odpowiedzialnym za wszelkie swe cierpienia. Rząd, przewidując rozruchy, poczynił rozległe zarządzenia dla utrzymania porządku. Pomiedzy innymi zarządził rozwiązanie Rady państwa i Dumy. Instytucje te w d. 11 marca postanowiły jednak nie posłuchać ukazu cesarskiego, lecz kontynuować swe posiedzenia. Utworzono bezzwłocznie komitet wykonawczy, złożony z dwunastu członków pod przewodnictwem prezesa Rodzianki. Komitet ten ogłosił się za rząd tymczasowy i wydał następującą

odezwę:

„Z uwagi na trudną sytuację i bezład wewnętrzny, jaki zawdzięczamy polityce dawnego rządu, komitet wykonawczy Dumy widzi się zmuszonym do ujęcia w swe ręce porządku publicznego. W zupełnym poczuciu odpowiedzialności powziętego postanowienia komitet wyraża ufność, że ludność i armja popiera go będą w trudnym zadaniu utworzenia nowego rządu, który odpowiadałby życzeniom narodu i posiadałby jego zaufanie“.

Komitet wykonawczy oparł się na zrewoltowanej ludności stolicy i na garnizonie Petersburga, liczącym przeszło 30,000 ludzi i zupełnie jednomyślnym z rewolucjonistami, aresztował wszystkich ministrów i wtrącił ich do więzienia. Duma ogłosiła gabinet za nieistniejący. Dzisiaj, w trzecim dniu rewolucji, cała stolica, w której szybko przywrócono porządek, znajduje się w mocy komitetu wykonawczego Dumy i wojsk, popierających go. Pos. Engelhardt, pułkownik głównego sztabu generalnego, został mianowany przez Komitet komendantem Petersburga. Wczoraj wieczorem Komitet wystosował odezwę do narodu i wojska, drogą żelaznych i banków, wzywając do przywrócenia zwykłego trybu życia. Pełniący Kiereńskiemu Komitet Dumy powierzył tymczasowo kierownictwo Petersburskiej Agencji Telegraficznej.

Przebieg rozruchów.

HAMBURG, 15.3. — „Hamburger Korrespondenz“ donosi z Sztokholmu: Z inicjatywy ministra spraw wewnętrznych, Protopopowa, pomiędzy 2 a 6 marca st. st. do Petersburga nadchodziło codziennie przeciętnie 90 wagonów ze środkami żywności, chociaż potrzeba było co najmniej 370, aby choć w połowie usunąć okropny brak żywności.

Otrzymane środki żywności urzędnicy rozdzielali pomiędzy robotników i niezamożnych, których za-

patrywała policja polityczna w świadectwa prawomyślności. Członkowie związków robotniczych, którzy wzięli udział w robotniczym strajku generalnym, otrzymywali tylko bardzo nieznaczna ilość żywności, lub też nie otrzymali jej wcale. Wzburzyło to niebawem robotników i ich żony. Później prawomyślni otrzymali świadectwa na chleb, podczas gdy druga część ludności odeszła z niczem.

Z tego powodu w dniu 7 marca doszło do ogromnych zaburzeń przed gmachem wielkiej piekarni. W krótkim czasie zgromadziło się kilka tysięcy ludzi, którzy przybrali groźną postawę wobec oczekujących tam „prawomyślnych“ i w rezultacie zaatakowali i przepędzili konnych policjantów, pilnujących sprzedaży chleba.

Rozwścieżony tłum przypuścił wreszcie szturm do gmachu piekarni, spłądował ją w całość, zdemolował urządzenie, i ranił ciężko współwłaściciela firmy. Wówczas ukazał się kozacy, którzy rzucili się na tłum i rozproszyli go na wsze strony. Do kozaków strzelano z domów. Sprawdzone oddziały dragonów wahały się wystąpić przeciwko zgromadzonemu tłumowi, co rewolucjonści przyjęli gromkimi okrzykami „Hurra!“ Wreszcie powiodło się ulice oczyszczyć.

Dnia 9 marca zaprzestali pracy robotnicy przemysłu metalurgicznego i komunikacji. Dnia 10 marca przyłączył się doń drukarze, tak, iż dzienniki przestały wychodzić. Tego samego dnia strajkowali robotnicy towarzystw transportowych, metalurgicznych, warsztatów Putilewskich, robotnicy warsztatów i przemysłu tkackiego, drukarze i robotnicy przemysłu chemicznego. W kwartale Wyborskim doszło wieczorem dnia 9 marca do ostrych wystąpień strajkujących robotników, przyczem ponownie zawieszano wojsko. Doszło do regularnej wymiany ognia, podczas której było wielu zabitych i rannych.

Również w Moskwie wybuchł ponownie strajk generalny. Także i tutaj doszło do groźnych wypadków. Z pośród dzienników ukazało się tylko „Rusk. Słowo“ w zupełnie małym formacie. Z zamieszczonych w niem wiadomości dowiadujemy się, iż liczne sklepy ze środkami żywnościowymi obrabowane zostały przez zrewoltowany tłum.

Do Petersburga przybyły nowe wojska z Finlandji. Według wszelkich danych, rząd już od dłuższego czasu trzymał te wojska w pogotowiu, w celu stłumienia rozruchów. **W Petersburgu jak na polu walki.**

KOPENHAGA, 16.3. Wiadomości, otrzymane przez Haparandę, podają dalsze szczegóły, dotyczące rozruchów w Petersburgu: Petersburg ubiegłej soboty czynił wrażenie pola walki. Tłumy napadały na sklepy; ludzi zabijano po ulicach jak psów. W olbrzymich plakatach upominano ludność, by nie opuszczała domów, ponieważ władze nie są już w stanie ponieść odpowiedzialności za życie mieszkańców. Rząd zdecydował się wreszcie na przyznanie Petersburskiemu zupełnego samorządu, o który miasto walczyło z rządem przeszło

od 15 lat. W ten sposób stolica mogła wreszcie ująć w swe ręce apro wizację.

SZTOKHOLM, 15.3. Sztokholms Tidningen* otrzymał z Haparandy następującą depeeszę: O zaburzeniach w Petersburgu donoszą w dalszym ciągu, że w czwartek Newski Prospekt zalegił niespokojny tłum, składający się z wielu tysięcy ludzi. Wojsko usiłowało tłum rozpedzić i w tym celu sprowadziło nawet karabiny maszynowe. Ponieważ jednak było wiadomem, że kozacy stoją po stronie ludu, wojsko nie odważyło się dać ani jednego strzału do ludu. Jeden z konnych żandarmów, według innej wersji kozak, został ściągnięty z konia i zliczowany, przyczem trup tego został wrzucony do sklepu. Wszystkie sklepy na Newskim Prospekcie są zamknięte. Zabójstwo żandarma dało wojsku powód do zaatakowania tłumy białą bronią, przyczem około 150 osób odniosło rany. Czy poza tem został ktoś zabity nie jest wiadomo.

Komitet filantropijny

KOPENHAGA, 15.3. — Wiadomość Petersburskiej Agencji Telegraficznej o zamachu stanu w Rosji uczyniła tu bardzo silne wrażenie, chociaż oddawna kursowały mniej lub więcej dokładne słyuchy o zaślaciach Petersburskich i moskiewskich. Wskutek nienadziejścia pism rosyjskich i wskutek braku wiadomości telegraficznych nie otrzymano dokładnych sprawozdań. Według wiadomości „Haparandęer Nyheter“, które polegają prawdopodobnie na ustnych doniesieniach podróźnych rosyjskich, można sobie nieco jaśniej rozwijać wy padków uprzytomnić. Według wiadomości tych, w Petersburgu utworzono komitet filantropijny jeszcze przed rozwiązaniem Dumy. Komitet ten postanowił zająć się zabezpieczeniem wielkich miast wobec braku żywności. Prócz tego komitet zamierzał stłumić rozruchy. Wspomniany komitet był pierwszym ustępstwem rządu i miał się składać z przedstawicieli Dumy, ziemstw i Rady Miejskiej, oraz z przedstawicieli rządu. Przepuszczano, iż w ten sposób uda się zapobiedz niepokojom ulicznym, plądrowaniu sklepów i starciom.

Kronstadt w rękach rewolucjonistów.

PETERSBURG, 15.3. Petersburska Agencja Telegraficzna donosi: Posłowie do Dumy Popielajew i Taska na rozkaz Komitetu wykonawczego udali się dzisiaj do Kronstadtu, który oddał się do dyspozycji komitetu. Popielajew mianowany został komendantem Kronstadtu.

Moskwa, Kazan i Odesa przyłączyły się do rewolucji.

FRANKFURT n. M., 15.3. „Frankfurter Ztg.“ donosi ze Sztokholmu: Zarządy miejskie Moskwy, Kazania, Charkowa i Odesy oświadczyły telegraficznie, iż przyłączają się do Petersburskiego komitetu filantropijnego i ukonstytuowały się jako komitety wewnętrznego oswobodzenia Rosji.

Program rządu rewolucyjnego.

BERLIN, 15.3. (WAT.) „Die Welt“ i „B. Z. am Mittag“ przez: Przewrót

w Rosji jest faktem dokonany. Nastąpił on tak szybko, tak energicznie, że przekonał zdziwiony świat cały o słabości wewnętrznej Rosji dzisiejszej. Petersburg zatrzymał nad rządem rosyjskim. Czego nie mogła krwawa rewolucja z roku 1905, która rozprzestrzeniła się po całym państwie, tego dokonało zbratanie załogi petersburskiej z ludnością stolicą.

Dziś rządzi w Petersburgu wydział wykonawczy. Wyłonił się on z lewicy Dumy, do której należą kadeci, socjaliści i część rząd ziemników; należą też doń przedstawiciele związku miast i związku ziemstw. Nie licząc części żywiółów robotniczych, wszystkie te grupy, do których zaliczyć też należy komitet wojenno-przemysłowy, oświadczyły się jako zwolennicy teorii: wojna aż do ostateczności. Z tym programem chwytają ster państwa rosyjskiego. Ufają, że będą mieć się niezbędną do natężenia armii rosyjskiej ufnością w zwycięstwo. Przewrót ma ratować olbrzymie państwo, i pchnąć naprzód front olbrzymi.

Nowi ludzie są wprawdzie politycznymi przeciwnikami dawnych, lecz pomimo to są ooi krwią z ich krwi, kosciami z ich kości. Można wprawdzie, jak się to okazało, w mgnieniu oka uwięzić ministrów, ale nie można w mgnieniu oka Rosji zmienić, odnowić, odmłodzić. Na miejsce dawnego chaosu wprowadzono nowy chaos. Golicyn wystąpił z odroczeniem Dumy na czas nieograniczony, opierał się przytem na karabinach maszynowych załogi petersburskiej. Ale karabiny maszynowe odmówiły. Wojsko nie chciało z nich zrobić użytku i w ten sposób Duma odniosła zwycięstwo.

Przyczyna rozwiązania Dumy i Rady Państwa.

KOPENHAGA, 14.3.—Biuro Wofia donosi: Przyczyna rozwiązania w d. 12 b. m. Dumy i Rady Państwa nie jest jeszcze wiadomą. Jednak wydaje się, że leży ona nie w dotychczasowym przebiegu prac ciał prawodawczych, lecz raczej w rozwoju wewnętrznych stosunków rosyjskich, co dla rządu rosyjskiego wydawało się niebezpieczeństwem.

KOPENHAGA, 14.3.—Dowiedziano się, iż z Petersburga rząd wypuszczał zagranicę biedne wiadomości. Z najważniejszych doniesień wynika, iż Duma i Rada państwa nie były odroczone, lecz rozwiązane.

(Patrz dalszy ciąg wiadomości o przebiegu rewolucji w telegramach naszych „Z ostatniej chwili“).

Z Departamentu Skarbu.

Działalność Departamentu Skarbu rozwija się w dwóch kierunkach: załatwianie spraw bieżących i przygotowanie materiału do przyszłej działalności Ministerjum skarbu.

Na posiedzeniu Rady Departamentu omawiane były liczne projekty i podania. Między innymi rozpatrywano sprawę polskiej krajowej kasy pożyczkowej, projektowanej przez władze niemieckie i ewentualnego rozciągnięcia jej działalności na okupację austriacką, a w związku z tym Departament Skarbu złożył wniosek w Wydziale Wykonawczym Rady Stanu, aby udział społeczeństwa polskiego w zarządzie Kasy Pożyczkowej był zapewniony oraz interesy społeczeństwa były dostatecznie zabezpieczone.

Z innych spraw na Radzie Departamentu rozpatrywano zmianę ustawy Tow. Kredytowego m. Warszawy oraz naradzano się nad sprawą pomocy finansowej dla Warszawy. Do czynności bieżących Departamentu należy również układanie budżetów miesięcznych poszczególnych wydziałów Rady Stanu.

W zakresie prac przygotowawczych Departament Skarbu przystąpił do opracowania projektu organi-

zacji przyszłej skarbowości polskiej, co wymaga zapoznania się dokładnego z wydatkami i dochodami Królestwa przed wojną oraz zarządzeniami skarbowymi, podatkami i budżetami obu państw okupujących.

Na podstawie zgromadzonego materiału będzie można stworzyć projekt budżetu państwa polskiego.

Aby zapewnić sobie dostateczną pomoc fachową, dyrektor Departamentu Skarbu zwrócił się do wybitnych znawców polskich spraw finansowych, z prośbą o wsółudział i pomoc w pracach Departamentu.

Departament Skarbu przystępuje również do przygotowania ogólnego oszacowania szkód wojennych w kraju oraz załatwianie spraw przygotowania wzajemnych finansowych rozrachunków, jakie państwo polskie będzie musiało przeprowadzić przy zawarciu pokoju z rządem rosyjskim i rządami okupacyjnymi.

Z innych prac Departamentu Skarbu wymienić należy przygotowanie materiałów do przyszłych traktatów handlowych i celowych z punktu widzenia interesów państwa oraz prace nad organizacją kredytu prywatnego i publicznego, a w szczególności kredytu hipotecznego dla drobnej własności, kredytu inwestycyjnego, meljoracyjnego i komunalnego.

Przystąpił również Departament Skarbu do przygotowania projektu polskiego Banku Emisyjnego.

Ogólnokrajowy zjazd polityczny.

Dziś rozpoczyna się w Warszawie dwudniowy zjazd krajowy, urządzony przez Departament spraw wewnętrznych Tymczasowej Rady Stanu. Początek jutrzejszego posiedzenia w wielkiej sali Stowarzyszenia Techników (ul. Czackiego № 3;5) wyznaczono na godz. 10 rano.

Program obrad obejmuje w pierwszym dniu następujące punkty:

1) Zagajenie przez dyrektora Departamentu spraw wewnętrznych, członka Rady Stanu M. Łempickiego;

2) Ogólna sytuacja polityczna—ref. Włodzisław hr. Rostworowski, dyr. Departamentu Spraw Politycznych.

3) O armii narodowej—ref. Józef Piłsudski, członek Tymcz. Rady Stanu.

4) Program prac w dziedzinie organizacji skarbowej polskiej—ref. Stanisław Dzierżbiński, dyr. Departamentu Skarbu.

5) O budowie państwa—ref. prof. dr. Józef Buzek.

Między godz. 1 i pół a 3-a po poł. będzie przerwa na obiad, poczem program zapowiada:

6) Werbunek ochotniczy i rekrutacja ze stanowiska polskiego i ze stanowiska międzynarodowego — ref. pułk. Władysław Sikorski.

7) Organizacja samorządu — ref. Ludomir Grendyszyński, członek Tymcz. Rady Stanu.

8) Organizacja służby zdrowia — ref. dr. Witold Chodźko.

Drugiego dnia obrad wejść na porządek dzienny sprawy następujące:

O godz. 10 ej rano:

9) O komisarzach miejscowych Tymcz. Rady Stanu—ref. Michał Łempicki, dyr. Departamentu Spraw Wewnętrznych.

10) Udział społeczeństwa w organizowaniu państwowości polskiej—ref. dr. Feliks Młynarski.

11) Odpowiedzi na złożone przez uczestników Zjazdu zapytania. Po przerwie obiadowej o godz. 3 ej po poł.

12) Przemówienia i wnioski uczestników Zjazdu.

13) Zamknięcie Zjazdu przez Dyr. M. Łempickiego.

Komisję organizacyjną zjazdu stanowią pp.: hr. A. Ronikier, L. Kobyłecki, St. Downarowicz, inż. Czajkowski. Biuro informacyjne mieści się przy ul. Marszałkowskiej № 154.

Udział w zjeździe mogą wziąć tylko te osoby, które otrzymają imienne zaproszenia.

Kronika

— **Rewizja szacunków nieruchomości.** Wartość szacunkowa wszystkich zabudowań w Polsce z wyjątkiem Warszawy wynosiła — jak podaje „Goniec Poranny“ — w dniu 1 stycznia r. b. — 1178 milionów rubli.

W ogólnej liczbie zarejestrowanych jest 1.200.000 placów i 3.600.000 nieruchomości. Obliczenie to i oszacowanie przeprowadzone było przez Tow. Wzaj. Ubezpieczeń od ognia podług opracowanych i ustalonych w 1900 roku norm. Ze względu iż oszacowanie to posiada wielkie znaczenie gospodarcze—Zarząd Tow. Wz. Ubezpieczeń postanowił przeprowadzić obecnie rewizję tych szacunków.

W tym celu powołaną zostanie specjalna komisja, do której zaproszeni będą reprezentanci Centralnego Tow. Rolniczego, członkowie Związku Architektów jak również Tow. Przemysłowców.

— **Z Polskiej Macierzy Szkolnej.** Proszeni jesteśmy o zaznaczenie, że w dniu 17 t. j. w sobotę i 18 w niedzielę odbędą się odczyty wygłoszone przez znaną prelegentkę p. Tańską z Warszawy.

— **Z Tow. Krzewienia Oświaty** We wtorek, d. 20 b. m. o godz. 7-ej w Muzeum Nauki i Sztuki (Piotrkowska 91) rozpoczyna się wykłady botaniki Dr. Bolkowskiej.

— **W celu unormowania sprzedaży chleba.** Komisarze policyjni w wielu cyrkulach zapowiedzieli przy sprzedaży chleba inowację, polegającą na tem, że chleb wydawany jest tym osobom, które zamieszkują w danym cyrkule.

— **Praca dla bezrobotnych.** Magistrat nadesłał do wszystkich tanych kuchen zawiadomienie o zapotrzebowaniu robotnika do pracy przy kolei w Królestwie.

— **Wykłady p. Cezarego Jelenty** o Wyspiańskim w sali Re-sursy Rzemieślniczej (Widzewska 117) o godz. 8-jej wieczorem rozpoczną się w poniedziałek.

— **Filje kooperatywy w Radogoszczu.** Z powodu zwiększenia się ilości członków kooperatywy przy Radogoskiej kasie poż. oszcz. (Zgierska № 15) liczba których wynosi z górą 2000—Zarząd teże postanowił otworzyć w obrębie Bałut dwie filje kooperatywy; pierwsza filia otwarta zostanie w tych dniach przy ul. Brzezińskiej № 7.

— **Spowiedź dla młodzieży.** W dniu wczorajszym rozpoczęła się w kościołach rzymsko-katolickich spowiedź uchenie uczęszczających do miejscowych średnich zakładów naukowych.

Teatr i Muzyka.

Teatr Polski (Ceglarniana 63)

We wtorek, d. 20 marca o godz. 7 i pół wiecz. dramat St. Przybyszewskiego p. t. „Złote Runo“, z p. Ludwikiem Solskim w roli tytułowej. Sztukę reżyseruje p. Ludwik Solski.

Dziś, w piątek, d. 16 marca teatr nieczynny z powodu usilnych prób z dramatu Rostworowskiego p. t. „Judasz z Karjotu“.

W sobotę, d. 17 marca o godz. 4 po poł. dramat w 3 akt Wypiańskiego p. t. „Wesele“, wieczorem o godz. 7 i pół sztuka angielsko-chińska H. M. Vernona i Herolda Ovena p. t. „Mandaryn Wu“, z p. Ludwikiem Solskim w roli tytułowej.

W niedzielę, d. 18 marca o godz. 3-jej po poł. rapsod rycerski z dziejów P. P. P. Ostoj-Sulnickiego p. t. „10 ciu z Pawłaka“, wieczorem o godz. 7 i pół wiecz. „Mandaryn Wu“, z p. Ludwikiem Solskim w roli tytułowej.

Kino-Teatry w Łodzi.

„Casino“ (Piotrkowska № 67). Dziś „Cierpienia miłości“, wielki dramat obyczajowy w 6-ciu aktach

W głównych rolach występują słynna piękność Lotti Neuman i wszechświatowej sławy artysta Fr. Żelnek.

— **Odeon** (Przejazd 2). Dziś nowość „Wesele ks. Kasyldy“ — zajmujący dramat zyciowy w 5 ciu częściach, w wykonaniu słynnych artystów, z wybitną pięknością Lotti Neuman w roli tytułowej.

Najnowsze stroje firmy Gerson. Nad program: Koronacja Jego C. i K. Mości Karola IV go w Budapeszcie — arcydzieło techniki kinematograficznej w 2-oh częściach (1000 m. długości).

„Luna“ (Przejazd 1). Dziś „Szansonetka“ — wspaniała tragedia w 7 miu aktach. Wyjątkowo udany zarówno pod względem gry i wystawy, jak i treści obraz tan zalicza się do pierwszorzędnych arcydzieł sztuki kinematograficznej.

Główne role odtwarzają: Nils Christian der i premjowana piękność Silvia Carana Orkiestra pod kier. znanego koncertmistrza p. M. Chwata.

„Grand-Kino“ i Kino - Ł. O. S. (Piotrkowska 72) (Dzielnia 18)

Dziś dni następnych „Ghetto“ czyli „Wieża wiary“ — tragedia w 6-ciu aktach, z udziałem słynnego Bernd Aldora. Najgłośniejszy obraz z demonstrowanych obecnie w największych kino-teatrach Berlina i Wiednia.

Muzyka ściśle zastosowana do obrazu. Uwaga. Dla dzieci do godziny 7 wejście dozwolone.

WOJNA.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo).

Wielka Kwatera Główna, 15-go marca.

Wschodnia widowia wojny.

Front wojsk ks. Leopolda Bawarskiego.

Pod Witoniczami, nad Stochodem i pod Jawnicą, na południe od Dniestru, oddziały nacierające przeprowadziły z zupełnym powodzeniem swe przedsięwzięcia. Zdołano uprowadzić przeszło 100 jeńców, oraz wiele karabinów maszynowych i przyrządów do rzucania min.

Front macedoński.

Na obu brzegach jeziora Prespa i na północy od Monastyr francuzi poprowadzili także i wczoraj za pomocą znacznych sił ataki, które zakończyły się, podobnie jak i dnia poprzedniego, niepowodzeniem, przy dużych stratach. Pomiędzy Cerną a jeziorem Doiran odparto małe ataki pozostałych wojsk koalicji.

Zachodnia widowia wojny.

Wobec dżdżystej pogody na licznych odcinkach ogień artylerji był nieznaczny.

Ataki francuskie w Szampanji, na północno-zachodni stok wzgórza 186, na południu od Ripont nie mogły się rozwinąć w naszym ogniu niszczącym.

Natarcia wywiadowcze w okolicy Somme i na zachodnim brzegu Mozy, gdzie francuski posterunek polowy na południu od Cumieres zniszony został przez szybkie natarcie wóród jasnego dnia, przyniósł nam pewną liczbę jeńców.

Pierwszy Generał-Kwatermistrz Ludendorff.

Komunikat austriacki.

WIEDEN, (Urzędowo). 15 marca.

Wschodnia widowia wojny.

Front wojsk generała - pułkownika arcyksięcia Józefa.

Tylko miejscami trwała ożywiona działalność artylerji nieprzyjacielskiej. Nie wydarzyło się nic znaczącego.

Front wojsk ks. Leopolda Bawarskiego.

Na północy od Stanisławowa i na południu od Sołotwin nasze oddziały nacierające w zwycięskich przedsięwzięciach wzięły 106 jeńców, karabiny maszynowe i 1 przyrząd do rzucania min.

Włoska widowia wojny.

Walka artylerji odżyła ponownie na poszczególnych odcinkach frontu. Na naszym froncie na północy od Asiago wtargnęły dziś rano oddziały 27-go pułku piechoty do rowów nieprzyjacielskich na zachodzie od Monte Formo, zburzyły okopy, zadały wrochom widoczne, krwawe straty, zdołyły 2 karabiny maszynowe i wzięły 22 alpinów do niewoli.

Poludniowo-wschodnia widownia wojny.

Nad Vojsusa nie wydarzyło się nic szczególnego.

Zastępca szefa sztabu generalnego v. Hoefler, marszałek polny porucznik.

Ustąpienie francuskiego ministra wojny.

PARYŻ, 15.3. Agencja Havasa donosi: Z powodu wypadków w izbie deputowanych minister wojny Lyautey ustąpił ze swego stanowiska.

Konferencja pokojowa państw południowo-amerykańskich.

BERLIN, 15.3.—Pisma wieczorne donoszą, że republika argentyńska zaprosiła inne państwa południowo-amerykańskie na konferencję w sprawie pokoju. Idzie tu o omówienie ogólne bez wdawania się w konkretne propozycje pokojowe.

Telegramy własne.

(Z ostatniej chwili).

Wielki ks. Cyryl i gen. Aleksiejew po stronie rewolucji. Dwa pułki kozaków przyłączyły się do rewolucjonistów. Manifest Rodzianki do armji i floty.

AMSTERDAM, 16.3. (WAT.)—Z Petersburga biuro Reutersa nadsyła następujące wiadomości: Bark, Protopopow, Stuermer i inni ministrowie, zostali aresztowani przez rewolucjonistów, którzy obsadzili Pałac Zimowy. Ambasadorowie francuski i angielski nawiązali pertraktacje z komitetem wykonawczym. Po upływie półtorej godziny Moskwa przyłączyła się do rewolucji bez przelewu krwi. Wielki książę Cyryl oświadczył, że oddaje się do zupełnej dyspozycji Rodzianki. Aleksiejew odpowiedział, że przyjmuje propozycję Dumy. Generał Brusilow powiedział, że spełni swoją powinność wobec cesarza i ojczyzny. Geremykin został aresztowany.

Pierwszy i czwarty pułki kozackie przyłączyły się do rewolucjonistów.

Rodzianko wydał w imieniu Komitetu Wojennego Dumy manifest do komendantów armji i floty na wszystkich frontach, w którym prosi zachować spokój wobec wypadków i nadal prowadzić walkę z wrogiem, podczas gdy Komitet zajmie się uspokajaniem ludności i przywróceniem pokoju wewnętrznego. Utworzył się rewolucyjny rząd tymczasowy. Przywódcy robotników w Dumie wystosowali do robotników odezwy, nawołujące do utrzymania porządku i podjęcia na nowo pracy, aby dalej trwać mogła walka na frontach przeciwko nieprzyjacielowi.

Moskwa w rękach rewolucjonistów.

AMSTERDAM, 16.3. (WAT.)—Biuro Reutersa donosi z Moskwy: Na wieś o wybuchu rewolucji odbyły się tu liczne manifestacje. Utworzył się Komitet Wojskowy, który mając do dyspozycji brygadę artylerji, 5 pułków piechoty i kilka tysięcy milicjantów, stara się utrzymać porządek. Dotychczasow. komendanta wojskowego Moskwy oraz kilka tysięcy żandarmów i urzędników policji wtrącono do więzienia. Więźniów administracyjnie aresztowanych wypuszczono na wolność. Nowogród Niższy oraz Charków przyłączyły się do rewolucji.

Protopopow i Sztuermer zamordowani?

SZTOKHOLM, 16.3. (WAT.)—W związku z wydarzeniami w Rosji informuje „Aftonbladet“ z Haparandy: Z dniem dzisiejszym połączenie kolejowe między Torneo a innymi częściami Finlandji zostało przerwane.

Podróźni opowiadają iż tor kolei finlandzkiej został w wielu miejscach zerwany — inni znów twierdzą nawet, że stojące w Finlandji wojska przyłączyły się do rewolucji, gdyż skoro ich dawny rząd zawezwał do Petersburga — odmówiły one posłuszeństwa.

W Petersburgu pootwierano wszystkie więzienia.

Protopopow i Sztuermer zostali przez tłum zamordowani.

W Helsingforsie ogłoszono stan oblężenia.

W dniu 15 marca r. b. zmarł, przeżywszy lat 57, nasz ukochany mąż i ojciec. **S. p.**

MATEUSZ KONC

Wyprowadzenie drogiej nam zwłok z domu żałoby przy ul. Przejazd № 71, na miejsce wiecznego spoczynku nastąpi jutro, t. j. w sobotę, 17 b. m. o godz. 3 popołudniu, na który to smutny obrząd zapraszają kolegów i przyjaciół zmarłego w głębokim smutku pograżeni —

Żona, synowie i córki.

Przerwanie komunikacji z Finlandją.

SZTOKHOLM, 16.3. (WAT.) „Aftonbladet“ dowiadyuje się z Haparandy, że obecnie, po przerwaniu ruchu towarowego do Finlandji, ustał również ruch pasażerski, gdyż wszystkie mosty są zniszczone. Torneo jest zupełnie odcięte od świata. Pismo nie wie, czy zniszczenie mostów było dziełem rąk rewolucjonistów, czy też wojsk rządowych.

Cenzura francuska tłumia wiadomość o rewolucji.

BERLIN, 16.3. (WAT.)—Do „Lokalanzeigera“ donoszą z Rotterdamu: Wiadomości o rewolucji petersburskiej nadeszły tu z Berlina. Milczenie biura Reutersa, które przecież również otrzymało wiadomości te od Petersburskiej Agencji Tel. jest tu tłumaczone w ten sposób, że angielska i francuska cenzura wieści te wstrzymała. Brak urzędowych sprawozdań rosyjskich z dni ostatnich już od dłuższego czasu budził niewesołe pojęcie o stanie rzeczy w Rosji. Z wielkiem napięciem obserwują tu, w kraju, gdzie zawsze przewidywano, że dramatyczne zajścia tylko mogą rozciąć zadzierzgnięte węzły wojny wszechświatowej—zachodzące w Rosji wydarzenia.

Gdzie car?

BERLIN, 16.3. (WAT.) Do wczorajszego wieczorowego „Berl. Tagebl.“ donoszą ze Sztokholmu p. d. 15 bm.: Wbrew pogłoskom, jakoby car wraz z całym dworem uciekł na południe Rosji, donoszą tu, że Mikołaj II znajduje się od dnia 8 b. m. w głównej kwaterze i jest w bezpieczeństwie; przywiatał go gen. Aleksiejew, który już wyzdrowiał. Cesarzowa znajduje się w Carskim Siolu.

Podróż dr. Helffericha.

BERLIN, 16.III. WAT. Zastępca kanclerza spraw wewnętrznych Dr. Helfferich udał się jak się dowiadujemy do Belgji — kierując się najpierw do Brukseli.

Jak sobie w Persji poradzono ze spekulacją.

W „Kupcu“ znajdujemy następującą interesującą historję:

Bardzo dawno temu, w roku 996 została Persja nawiedzona głodem. Byli tam tacy kupcy, którzy, wyzyskując położenie ludności, podnieśli cenę żywności w niemożliwy sposób. Ubogi naród konał z głodu, a kupcy zbijali ogromne majątki.

Szachem czyli królem perskim, był wówczas Abduł Arud el Dawluch. Widział on niedolę swojego ludu i współczuł z nim głęboko. Nakazał, aby między najuboższą ludność rozdzielono pieniądze ze skarbcza państwowego.

Zarządzenie to niewiele jednak pomogło. Kupcy, widząc, że ludność ma pieniądze, zaczęli cenę środków spożywczych jeszcze drożej niż dotychczas. Znowu ubogi naród zaczął wymierać z głodu, a kupcy ze wyłudzone od ludności pieniądze nakupili sobie szat wspaniałych, drogich ksjenotów, pobudowali pałace i żyli w nich jak książęta.

Szach, widząc, że jego zarządzenie nie odniosło skutku, wydał rozkaz następujący:

„Ponieważ liczba głodnych w naszym państwie jest większa, aniżeli liczba kupców, postanowiliśmy niesprawiedliwość tę wyrównać. Za każdego znalezione gołdnego jeden kupiec zostanie przybity za ucho do drzwi swojego domu“.

Rozkaz ten miał cudowny skutek. Ceny zboża natychmiast spadły do zwykłej wysokości i nie było już wcale głodnych na całym obszarze państwa perskiego.

Ofiary.

Rodzina Pruskich zamiast wieńca na grób s. p. Marji Janowej Mastowskiej składa na „Kropkę mleka“ rb 9.

Zamiast kwiatów na trumnę b. nauczycielki s. p. M. Mastowskiej składa Zofja Węckiewiczówna na bony obiadowe przy szkole miejskiej (Staro-Zarzewska) rb. 3.

Zakład Lecznicy Dra J. Kmity

Warszawa, ulica Nowowiejska № 8
Choroby gardła, nosa i uszu.

Grand Kino

Piotrkowska 72

Początek o godz. 2 i pół, 4 i pół, 6 i pół i 9 wiecz. punktualnie.

Muzyka ściśle zastosowana pod dyr. H. Kantora.

Passepartout i bilety ulgowe nie ważne.

Ostatnie 3 dni!

Spieszcie zobaczyć najpiękniejsze dzieło pod względem treści, wykonania i bogactwa wystawy

Więzy Wiary

tragedja z życia w 6 częściach, w głównej roli **B. ALDOR**, artysta wszechświatowej sławy, znany Szan. Publicznosci z obrazu „Jego ostatnia maska“.

Powyższy OBRAZ cieszył się w WARSZAWIE WIEDNIU i BERLINIE przez szereg tygodni kolosalnym powodzeniem

Ostatnie 3 dni.

Kino Ł.O.S.

18 Dzielna 18.

Początek o godz. 3, 5, 7 i 9 m. 15 w. punktualnie.

Do obrazu przygrywa Łódzka Orkiestra Symfoniczna w pełnym składzie

Passepartout i bilety ulgowe nie ważne.

Prosimy o spieszne składanie ofert i okazów

- Na ubranka dla ochotców i dziewczynek
- „ fartuszek z rękawkami.
- „ koszulki
- „ pończoski
- „ trepki

„Komitet podziału Fund. Kwesty“, Dzielna 44.

— Lokal Kursów Pedagogicznych w godzinach wieczorowych. —

Sprzedam

Szafę mahoniową.
Łóżko mahon. rozbieg.
„ aszynę do szycia Singera.
Tornister uczniowski.
Stolik kuchenny i rozmaita damską garderobę i in. rzeczy.

Tamże potrzebna dziewczyna do służby na przychodnie (bez życia).

Południowa 24, stróż wskazuje.

! Ważne dla handlujących!

Najtańsze źródło!

Korzystajcie z okazji!

Z powodu likwidacji interesu nabyć można **bardzo tania** różne resztki Szewlotu, Bostonu, Alpigi, odzinki na męskie i damskie ubrania i okrycia, także różne czajki, towar na bluzki, barechany letnie i zimowe jak również chustki. **Łódź, ul. Włodzewska 40, m. 10, front, II piętro na prawo. Ceny stałe.**

OGŁOSZENIA DROBNE:

MEBLI olbrzymi wybór nowych, okazjowych stolowa, egiptalskie, salony, biurka, biblioteki, szafy, otomany, łózka metalowe, krzesła gięte. Wobec zastój sprzedaje po cenach własnych i niżej. Magazyn Mebli Władysława Romiszowskiego, Piotrkowska № 116 1 piętro front 10

Conversation française. On cherche deux personnes pour complet Andrzejka 17—16.

Gorscy gotowe wyprzedaje **bardzo tania** „M-me Rdyge“, ul. Piotrkowska 117.

PRAGMĘ pobierać konwersacji francuskiej lub niemieckiej wzajemny za lekcje muzyki. Łaskawe oferty proszę składać w administracji Kurjera Łódzkiego pod „Konwersacja.“

Skład Nasion!!! świeżo otrzymany Leona Kołaczekowego Piotrkowska 83, przy kwaciarni.

Udziałem lekcji muzyki na skrzypcach i flecie. Ceny niskie. Przejazd № 67. III piętro, godziny lekcji: od 1 do 2 i pół lub od 5 i pół do 6 i pół wieczór.

UCZEN szkoły technicznej udziela korepetycji w zakresie siedmioklasowego kursu: matematyki, algebry, geometrii, fizyki i chemji. Oferty pod „Uczeń“ proszę składać w administracji „Kurjera“.

Szósta Pożyczka Wojenna

5% Niemiecka pożyczka państwowa.

4½% Niemieckie przekazy Skarbu Państwa, ulegające wylosowaniu w wysokości 110% do 120%.

W celu sprostania wydatkom, powstałym wskutek wojny, wystawia się niniejszym do publicznego podpisywania dalsze 5 proc. obligacje Rzeszy i 4 proc. przekazy Skarbu Państwa.

Obligacje może państwo wypowiedzieć najwcześniej na 1-go października 1924 r., a zatem stopy procentowej również wcześniej obniżyć nie może. Gdyby państwo po upływie tego czasu zamierzało obniżyć stopę procentową, to musi obligacje wypowiedzieć, a posiadaczom zafiarować wypłatę całej nominalnej wartości. To samo odnosi się względem pożyczek dawniejszych. Posiadacze obligacji i przekazów skarbowych, mogą nimi rozporządzać w każdym czasie, jak innymi papierami wartościowymi (sprzedając, zastawiając i t. d.)

Przepisy o obligacjach odnoszą się również, w odpowiedni sposób, do żądania wpisania do księgi długów.

WARUNKI:

1. Miejsca przyjmowania podpisów.

Miejscem podpisywania jest Bank Rzeszy.

Podpisy będą przyjmowane:

od czwartku, 15 marca do poniedziałku, 16-go kwietnia 1917 r. do godziny 1-ej w południe

w biurze papierów wartościowych Głównego Banku Rzeszy w Berlinie (rachunek czekowy na poczcie w Ber. Nr. 99) i w filjach Banku Rzeszy, z kasami. Zapisy można również uskutecznić za pośrednictwem Królewskiego Handlu Morskiego (Pruski Bank Państwowy), Pruskiej Centralnej Kasy Udziałowej w Berlinie, Królewskiego Banku Głównego w oryberdze i jego filji, oraz wszystkich banków, bankierów i ich filji, wszystkich publicznych kas oszczędnościowych i ich związków, każdego towarzystwa ubezpieczeń na życie, każdego towarzystwa kredytowego i każdej poczty. Co do podpisów na poczcie obacz liczbę 7.

Formularze do podpisywania można otrzymać we wszystkich wyżej wymienionych instytucjach. Podpisanie można załatwić również listownie, bez użycia formularza.

2. Podział. Oprocentowanie

Obligacje przygotowano po 20.000 10.000, 5.000, 2.000, 1.000, 500, 200 i 100 marek z kuponami płatnymi 2-go stycznia i 1-go lipca każdego roku.

Oprocentowanie zaczyna się 1-go lipca 1917 r., pierwszy kupon jest płatny 2-go stycznia 1918 r.

Przekazy skarbowe są podzielone na grupy i przygotowano po 20.000 10.000, 5.000, 2.000 i 1.000 marek, z takim samym oprocentowaniem i terminami procentowymi, jak obligacje. Do której grupy należy przekaz skarbowy, wynika z treści.

3. Wykup przekazów skarbowych.

Przekazy skarbowe będą podlegały wylosowaniu w grupach, w celu wykupu w styczniu i lipcu każdego roku, poraz pierwszy w styczniu 1918 r., a w nadchodzącym po losowaniu w dniu 1 lipca albo 2 stycznia będą wykupywane po 110 marek za 100 marek wartości nominalnej. Wylosowaniu ulegnie każdorazowo tyle grup, ile ich odpowiada programowo umarżanej sumie przekazów skarbowych.

Niewylosowane przekazy skarbowe nie ulegają wypowiedzeniu przez państwo do 1-go lipca 1927 r. W tym

czasie dopiero państwo ma prawo do ogłoszenia ich za ulegające wykupowi po cenie nominalnej, lecz posiadacze mogą potem zażądać zamiast gotówki przekazów skarbowych 4 proc. wykupywanych po następnym losowaniu po 115 marek za 100 marek wartości nominalnej, zresztą podlegającym takim samym warunkom umarżania. Najwcześniej po 10 latach od pierwszego wypowiedzenia, na państwo znów prawo do wymówienia niewylosowanych jeszcze przekazów skarbowych, w celu wykupu po cenie nominalnej, lecz posiadacze mogą zażądać zamiast gotówki 3 i pół proc. przekazów skarbowych, wykupywanych po 120 marek za 100 marek wartości nominalnej, podlegającym zresztą takim samym warunkom umarżania. Dalsze wypowiedzenie nie jest dopuszczalne. Wymówienie musi nastąpić najpóźniej na sześć miesięcy przed wykupem i musi się zbliżyć z terminem procentów.

Za oprocentowanie i umarżanie przekazów skarbowych przez losowanie, amortyzuje się corocznie 5 pr. z pierwotnej ceny nominalnej. Zaoszczędzone procenty z wylosowanych przekazów skarbowych, użyte będą do wykupu. Przekazy skarbowe wykupione przez państwo na mocy wypowiedzenia podlegają nadal oprocentowaniu i losowaniu, na rachunek państwa.

Niewylosowane do 1-go lipca 1917 r. przekazy skarbowe, zostaną dnia tego wykupione po cenie skupu przekazów skarbowych wylosowanych (110 pr. 115 pr. albo 120 pr.)

4. Cena.

Cena pożyczki jest następująca: za 5 proc. pożyczkę państwową, jeżeli z żądaniem papierów 98.— marek

za 5 proc. pożyczkę państwową, jeżeli z dyspozycją zapisania do księgi długów państwowych i bez wymówienia do 15 kwietnia 1918 roku 97.80 marek, za 4 i pół proc. przek. skarbu państwa 98.— marek, za 100 marek wartości nominalnej z doliczeniem zwykłych procentów.

5. Przeznaczenie i dzielenie.

Przeznaczenie pożyczki podpisującemu następuje możliwie zaraz po zakończeniu podpisywania. Sumy wypłacone przed przyznaniem pożyczki, przyjęte są w całości, zresztą o wysokości przyznania pożyczki rozstrzyga instytucja, gdzie ją podpisało. Specjalne życzenia co do podziału pożyczek, trzeba wyraźnie w przeznaczonej na to miejscu formularza na przedniej stronie. Gdy takich ży-

czeń nie będzie, to rozdział uskuteczni pośrednicząca instytucja według własnego mniemania. Późniejsze wnioski o zmianę podziału nie będą mogły być uwzględniane.

Na przekazy skarbowe, jakoteż na papiery pożyczki państwowej od 1000 marek i więcej, wydawane będą na żądanie, papiery tymczasowe, wystawiane przez dyrekcję Banku Rzeszy, co do zamiany których na papiery właściwe, będą później ogłoszone potrzebne wskazówki. Papiery na mniej niż 1000 marek, na które tymczasowych papierów niema, będą przygotowane z największym pośpiechem i wydane prawdopodobnie we wrześniu r. b.

6. Wpłaty.

Subskrybenci mogą podpisać sumy wpłacać w całości od 31 marca r. b. Oprocentowanie sum wpłaconych możliwie przed tym dniem, rozpoczyna się również dopiero od 31 marca.

Podpisujący obowiązani są do wpłacenia:

30 proc. przeznaczonej im sumy najpóźniej 27[IV] r. b.

20 proc. przeznaczonej im sumy najpóźniej 24[V] r. b.

25 proc. przeznaczonej im sumy najpóźniej 21[VI] r. b.

25 proc. przeznaczonej im sumy najpóźniej 18[VII] r. b.

Wcześniejsze wpłaty częściowe są dozwolone, lecz tylko w okrągłych sumach podzielnych przez 100. Dozwolone są również, w każdym czasie częściowe wpłaty na małe subskrypcje, tymczasem tylko w okrągłych sumach podzielnych przez 100; lecz wpłacić trzeba dopiero wtedy, gdy suma płatnych częściowych należności, równa się przynajmniej 100 markom.

Wpłacać należy do tej instytucji, gdzie pożyczkę podpisano.

Znajdujące się w obiegu nieoprocentowane przekazy skarbowe, będą przyjmowane w zapłacie — z potrąceniem 5 proc. dyskonta od dnia ich płatności, lecz najwcześniej od 31 marca do dnia ich płatności.

7. Podpisywanie na poczcie.

Poczty przyjmują podpisy, tylko na 5 proc. Pożyczkę Państwową. Podpisane sumy można wpłacić całkowicie 31 marca, lecz najpóźniej trzeba to zrobić 27 kwietnia.

Za całkowite wpłaty uskutecznione do 31 marca, będą procenty zwrócone za 90 dni, za wszelkie inne wpłaty całkowite do 27 kwietnia, nawet gdy będą dokonane przed tym dniem, za 63 dni.

8. Zamiana.

Subskrybentom nowych 4 i pół pr. asygnować i skarb. wojno ponadto zamienić obligacje i przekazy skarbowe dawniejszych pożyczek wojennych na nowe 4 i pół pr. przekazy skarbowe, lecz podpisujący może zgłosić do wymiany stare pożyczki najwyżej na sumę jeszcze raz taką, (podług wartości nominalnej) na jaką podpisał nowe przekazy skarbowe. Wnioski o zamianę trzeba złożyć w okresie podpisywania pożyczki, w tych instytucjach przyjmujących zapisy albo pośredniczących, w których podpisano przekazy skarbowe. Stare trzeba złożyć wymienionym instytucjom do 24 maja 1917 roku. Podający zamieniane papiery, otrzymują najpierw papiery, tymczasowe do nowych przekazów skarbowych.

5 proc. obligacje wszystkich poprzednich pożyczek wojennych, będą zamieniane bez ażyja na nowe przekazy skarbowe.

Oddający 5 proc. przekazy skarbowe pierwszej pożyczki wojennej otrzymują zwrotu procentów 1.50 fen., oddający 5 proc. przekazy skarbowe drugiej pożyczki wojennej, otrzymują zwrotu 0.50 fen. od stu marek wartości nominalnej. Oddawcy 4 i pół proc. przekazów skarbowych czwartej i piątej pożyczek wojennych, winni dopłacić 3—marki do 100 marek wartości nominalnej.

Papiery z procentami styczniowymi i lipcowymi, trzeba oddać z kuponami płatnymi 2-go stycznia 1918 r., a papiery z procentami kwietniowymi i październikowymi, z kuponami płatnymi 1-go października 1917 r. Zamiany dokonują się z uwzględnieniem czasu od 1 lipca 1917 r., więc oddawcom papierów kwietniowych i październikowych, zwrócone będą procenty ze starych pożyczek za kwartał.

Jeżeli chce się zrobić zamianę z żądaniem księgi długów, to przedtem należy zwrócić się z wnioskiem, o wydanie obligów, do Zarządu Długów Państwowych (Berlin S. W. 68, ulica Oranien 92/94). Wniosek musi zawierać uwagę o zamianie i musi wpłynąć do Zarządu Długów Państwowych najpóźniej do 20 kwietnia r. b. Później będą wydawane obligacje bez cedulek procentowych, nadające się tylko do zamiany na przekazy skarbowe. Za wydanie papierów, należności pobierane nie będą. Ukończenie podpisywania pożyczki, wymianie nie przeszkadza. Obligacje trzeba oddać w instytucjach podpisywania i instytucjach pośredniczących wymienionych w 1 rozdziale, do dn. 24 maja 1917 r.

* Przyznane podpisującym papiery wszystkich pożyczek wojennych; będą na żądanie subskrybentów zupełnie bez kosztów przechowane i zarysowane przez biuro papierów wartościowych Głównego Banku Rzeszy w Berlinie, do 1-go października 1919 r. na obowiązujących warunkach złożenia. Złożenie papierów nie wymaga niewymówienia odbioru; podpisujący może odebrać swój depozyt w każdym czasie — w tym samym terminie. Depozyty przygotowane przez Biuro Papierów Wartościowych, będą przyjmowane w zastaw przez kasy pożyczkowe jak bankowe.

Berlin, w marcu 1917 r.

Dyrekcja Banku Rzeszy

H. Stein v. Grimm.